

Statusrapport for Narsarsuaq arbejdsgruppe den 7.12.2023

Indledning

Denne statusrapport beskriver i hovedtræk de emner og beslutninger der er truffet under arbejdsgruppens virke i perioden 8. marts 2022 til november 2023. Arbejdsgruppen blev planlagt til at virke indtil ultimo 2023 hvor "arbejdet skulle være færdigt". Arbejdsgruppen har dog efter ønske fra politisk hold taget punkter op som de er opstået og arbejdsgruppen har løbende lavet indstillinger til politisk niveau. Derved er dette ikke en rapport med en tids- og handlingsplan, men en beskrivelse over de temaer og beslutninger der er truffet i de to år, som arbejdsgruppen har eksisteret. Det er hensigten at arbejdsgruppen fortsætter med at afholde månedlige møder og fortsætter arbejdet indtil lufthavnen åbner i Qaqortoq.

Statusrapporten blev godkendt på arbejdsgruppens møde den 7.12.2023.

Kommissorium

Kommissoriet blev godkendt af Naalakkersuisoq og Borgmester den 8. marts 2022.

Der har fra borgerne i Narsarsuaq ad et par gange været spurgt til lokalt medlemskab i arbejdsgruppen. Bygdebestyrelsen holdt f.eks. møde for 20 fremmødte borgere om spørgsmålet, men ingen ønskede at deltage i arbejdsgruppen. Arbejdsgruppen har taget til efterretning at ingen ønskede at deltage i arbejdsgruppen.

Medlemmer i arbejdsgruppen pr. november 2023:

Kommune Kujalleq: Kommunaldirektør Tine Pars, Teknisk chef Sem Ottosen, Planchef Kirsten Ørneknoll Stenshøj, Majoriaq Centerleder Karoline Lund, Erhvervssekretær Sten Lund

Departement for Boliger og Infrastruktur: Kontorchef Nicklas Lauritzen, Specialkonsulent Kunuk Holm

Mittarfeqarfii: Administrerende direktør Henrik Estrup

Savaatillit Peqatigiiffiit Suleqatigiissut: Forkvinde Elna Jensen

Arbejdsgruppen foreslår at Kommissoriet forlænges til Qaqortoq lufthavn ibrugtages.

Antal afholdte møder

Arbejdsgruppen har afholdt månedlige møder på nær i ferietiden.

Arbejdsgruppen har afholdt borgermøder i Narsarsuaq på følgende datoer:

Den 7. marts 2022, den 23. maj 2022 og den 23. juni 2022.

Kommunen har afholdt følgende møder:

Innovation South Greenland har afholdt seminar for erhvervslivet i Narsarsuaq to gange i 2022. 15. september 2022

21.04.2023 Borgmesteren afholdt erhvervsseminar.

27.08.2023 Kommunalbestyrelsen holdt borgermøde.

15.09.2022 Borgermøde Narsarsuaq [Borgermøde i Narsarsuaq \(kujalleq.gl\)](https://kujalleq.gl)

Mittarfeqarfiit har i 2022 afholdt personalemøder i marts, juni og september, for holde medarbejderne informeret om udviklingen i forhold til Qaqortoq lufthavn og Narsarsuaq lufthavn, samt for at sikre mest mulig fastholdelse af personalet i Narsarsuaq indtil lufthavnen i Qaqortoq skal åbne. Møderne har blandt resulteret i politisk beslutning om huslejeniveau og en incitamentsordning er senere blevet indgået mellem organisationerne og *Mittarfeqarfiit*. 52 ansatte i lufthavnen blev interviewet for at afdække deres ønsker og fremtidsplaner. Interviewene viste at der både er medarbejdere der ønsker at flytte med til Qaqortoq, men også medarbejdere der ønsker at flytte til andre lufthavne. En stor del af medarbejderne havde ikke taget stilling, og *Mittarfeqarfiit* agter at følge op på undersøgelsen i takt med at tiden nærmer sig for åbningen af lufthavnen i Qaqortoq.

Majoriaq Narsaq har afholdt møder med 10 borgere, der henvendte sig til kommunen i juni 2022. Iht CPR-listen boede der på tidspunktet 170 borgere, hvor der reelt er var 120-130. Der var ca. 15 pensionister eller meget tæt på pensionsalderen. Majoriaq fik anvist få til sommerarbejde på hotellet.

Projekter

Overtagelse af bygning B30. *Mittarfeqarfiit*s administrationsbygning er overtaget af Kommune Kujalleq. Kommunen vil flytte kommunekontoret til denne bygning, samt anvende bygningen som innovationshus, som foreslået af *Mittarfeqarfiit*. På nuværende tidspunkt lejer Aalborg og Aarhus Universitet lokaler i B30 til deres laboratorieudstyr. Disse forskningsinstitutioner er pt. de eneste der har henvendt sig vedrørende lokaleleje.

Overtagelse af andre bygninger

Der er pt. ingen aftaler om at kommunen skal overtage andre ejendomme i Narsarsuaq udover B30. Da Aalborg og Aarhus Universitet er interesseret i at leje indkvarteringsfaciliteter til det prisniveau der findes på vandrehjemmet og i B7 i dag, vil arbejdsgruppen drøfte om Kommune Kujalleq eventuel skal overtage andre ejendomme i Narsarsuaq. *Mittarfeqarfiit* meddeler at B7 fortsat kan anvendes til forskerindkvartering, på lige fod med andre der ønsker at leje indkvarteringen.

Vand- og elforsyningen

Den 1. januar 2023 overtog Nukissiorfiit driftsansvaret for varme, vand- og elforsyningen i Narsarsuaq.

Bro over elven

For at styrke Narsarsuaq og de omkring liggende områders position som turistdestination har kommunalbestyrelsen overfor Naalakkersuisut tilkendegivet, at en bro over elven i Narsarsuaq har høj prioritet. Kommune Kujalleq er i gang med at udvide vejnettet inde i bunden af fjordsystemet, hvor der er attraktive områder egnet til turismeformål.

I Narsarsuaq ligger der byggemateriale, som den tidligere borgmester i Narsaq, havde tiltænkt kunne anvendes til at bygge broen. Kommune Kujalleq har fået udarbejdet en ingeniør vurdering, som viser at

dette materiale ikke egner sig til formålet. Byggematerialet vil eventuelt kunne anvendes på fåreholdersteder i stedet for. Ingeniørvurderingen er vedlagt som bilag.

Havnen i Narsarsuaq

Narsarsuaqs havn er i meget dårlig stand, hvorfor kommune Kujalleq løbende har været i dialog med Renoveringsstyrelsen om prioritering af renoveringen og vedligeholdelsen af havnen. Kommunen anser havnen for at være en af de vigtigste transportanlæg i kommunen. Renoveringsstyrelsen har oplyst, at renoveringen er i planlægning, men der endnu ikke er fastlagt et tidspunkt for hvornår renoveringen skal finde sted. Kommunalbestyrelsen har bedt om at naal bliver ori om havnens nuværende status. De par. For infrast er i gang med at udarbejde ori til Naal.

Narsarsuaq Museum

Narsarsuaq Museum er et privat museum. Museet er placeret i den ene ende af Mittarfeqarfiits bygning B13, hvor den anden ende af bygningen udlejes til virksomheden Blue Ice Explorer som driver cafe, turistkontor og turismevirksomhed. Museet har gennem flere år søgt om at modtaget driftstilskud fra kommunen, hvorfor kommunen har igangsat en undersøgelse om mulighederne for en eventuel overdragelse af museets drift under kommunens andre museer. Som følge heraf, har der været overvejelser om en eventuel overdragelse af B13 til kommunen.

Hotellet

I forbindelse med planerne om salg af hotellet har arbejdsgruppen overfor kommunalbestyrelsen tilkendegivet følgende:

- At hotellet udbydes i offentligt udbud og så tidligt som muligt.
- At der i udbuddet er kriterier til ejerskabet om lokal forankring.
- Der skal sikres indkvartering af strandede passagerer de næste to år. Hvis det går konkurs, skal det stadig sikres.
- Det skal sikres at medarbejdere kan beholde deres job ved overtagelsen.
- Der skal tages stilling til hvem der skal være med i udbudspanelet. Hvad mener udvalget om hvem der skal være med i panelet det.
- Udbudskriterier bør være til det samfundsøkonomisk mest fordelagtige.

Økonomiudvalget vedtog arbejdsgruppens indstilling og tilføjede: Hotellet skal vedblive at være et hotel. Hotellet bør drives med mest mulig lokal forankring og at hjemmehørende bør kunne prioriteres og der for evt. være åben for at det kan drives som et anpartsselskab. Dem der driver hotellet skal være dygtige til turisme og til international og national markedsføring. Hotellet er i skrivende stund stadig til salg og der er endnu ikke nogen der har afgivet bud på køb af hotellet.

Spørgsmålet om privat landingsbane i tilknytning til hotelsalget, har været drøftet mellem borgmester og Naalakkersuisoq. Spørgsmålet afstedfoder flere spørgsmål:

- Lufthavnen/landingsbanen er helt eller delvist kritisk infrastruktur når der etableres heliport
- Anvendelsen af landingsbanen til betalende passagerer vil fordrer en godkendelse i Trafikstyrelsen
- Landingsbanen har et større renoveringsefterslæb

Driften af bygden

Teknisk forvaltning ser på forbrugsudgifter på infrastrukturopgaverne i Narsarsuaq. Der estimeres 800.000 kr. årligt til løn (2 ansatte), heraf 205.000 kr. til drift, når lufthavnen nedgraderes til heliport.

Vedr. beredskab og brandvæsen: Det bliver lokale brandfolk i bygden, der skal have budget for sig. Køretøjer til affaldskørsel og snerydningsmateriel skal regnes med.

Gamle elværk: Der planlægges affaldshotel i bygningen.

Der er regler om affaldsdeponering omkring lufthavne som skal afklares.

Når kommunekontoret er flyttet ud af nuværende bygning, vil de to boliger bliver klargjort til ældreboliger, som de har være tiltænkt fra starten.

MIT vil have et par ansatte til at drive helikopterflyvepladsen, de vil rydde sne ved terminalen og resten vil være en kommunal opgave.

Turismen i Narsarsuaq

Kommunen ser med positiv forventning om at Narsarsuaq vedbliver at være et væsentligt turistmål i kommunen. Anlæggelsen af en bro over elven med henblik på at sikre gode adgangsveje til fåreholdersteder, Qassiarsuk og naturskønne områder egnet til turismeformål er en høj prioritet.

Kommunalbestyrelsen afsætter årligt 500.000 kr. til anlæggelse af grusveje mod Qajiitat.

Qassiarsuk er et af delområderne i UNESCO Verdensarvsområdet og er inkluderet på Selvstyrets liste over nationale seværdigheder. Personer, der vil besøge verdensarvsområdet vil kunne gæste hotellet i Narsarsuaq. Der er i dag plads til 89 overnattende gæster i Qassiarsuk-området på lokalt forankrede overnatningssteder, de fleste indrettede som vandrerhjem. I dag kan Hotel Narsarsuaq rumme cirka 150 overnattende gæster, med størstedelen i private værelser. Derved vil hotellet kunne fordoble antallet af gæster til delområdet, også til gavn for UNESCO-turismen.

Greenland Travel har lavet en besigtigelse af Qajiitat, Eqalorutsit Kangilliit til turismeformål.

Rammer for beflyvning til Narsarsuaq indtil 2026

Det er vedtaget at lufthavnen i Narsarsuaq skal kunne beflyves frem til ibrugtagningen af den nye regionale lufthavn i Qaqortoq. Air Greenland vil fortsætte sin rutebelyvning som hidtil samt foretage flyvninger mellem København og Narsarsuaq i sommer/vinteren 2023/2024.

Icelandair vil flyve mellem Island og Narsarsuaq uden begrænsninger indtil sommeren 2024. Icelandair vil flyve med en Boeing 737 (150 pax) én gang om ugen til sommer. De har indtil videre fløjet med Q400 (70 pax). Denne aftale er indgået mellem Mittarfeqarfiit og Icelandair.

Arbejdsgruppen har drøftet nogle spørgsmål vedrørende flyselskabernes mulighed for at benytte landingsbanen udenfor de normale rutetider, f.eks. i weekender. Mittarfeqarfiit har oplyst at der er store udfordringer med at tiltrække nyt personale. Der er én indsatsleder i Narsarsuaq, man vil gerne ansætte to mere. Der bliver en vikarordning fra centralt hold. AFIS området er også udfordret. Det giver udfordring med åbning udenfor arbejdstid. Folk får ikke nogen fritid hvis de skal arbejde både lørdag og søndag.

Oprydning efter den amerikanske militære tilstedeværelse i Narsarsuaq

Arbejdsgruppen er blevet orienteret om, at der i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse pågår forberedende arbejde i forhold til oprydningen af de efterladte amerikanske militæranlæg herunder dem i Narsarsuaq.

Indstillinger til politisk niveau

Arbejdsgruppen indstiller til politisk niveau at Kommissoriet forlænges til Qaqortoq lufthavn ibrugtages.

Bilag

Kommissoriet som godkendt af Naalakkersuisoq og Borgmester den 8. marts 2022.

Ingeniør vurdering af broen over elven